

Bilag 1: Uddybning af 'nytænkning af de kriminalpræventive indsatser i Korsør og Slagelse

Hermed en kort uddybning af forslaget omkring nytænkning af de kriminalpræventive indsatser i Korsør og Slagelse, som det kort er skitseret i sagsfremstillingen. De kriminalpræventive indsatser i områderne er naturligt tænkt i forlængelse af aktiviteterne i helhedsplanen.

Formålet med det kriminalpræventive arbejde i ny enhed

Indsatserne i den nye enhed, som bl.a. driver væresteder og gadeplan, ligger sig op af de beskrevne i helhedsplanen og nævnes ikke særskilt her, men handler grundlæggende om at nedsætte og forebygge kriminalitet og at højne trygheden for alle.

For indsatserne i den nye enhed gælder, at de skal kunne måles i forhold til kriterierne opsat i helhedsplanen. Særligt vigtigt bliver målet omkring "deltagelse i sunde fællesskaber", hvor det bliver afgørende for succesen, at børn og unge, som frekventerer aktiviteterne og værestederne (med og uden tag) søger til mere almene aktiviteter og tilbud, som er for alle børn og unge i kommunen.

Målgruppe

Målgruppen for indsatserne de særligt boligområder er beskrevet i ansøgningen til Landsbyggefonden. Her gennemgås alene målgruppen for indsatserne i den nye enhed, som drifter væresteder med og uden tag og gadeplan fra helhedsplanen. Det noteres, at der er overlap mellem indsatserne her og de kriminalitetsforebyggende indsatser i helhedsplanen i øvrigt.

Den primære målgruppe:

- Unge, som begår kriminalitet og unge der er støtteberedskab for disse unge og deres familier.
- Unge der er i risiko for at blive udsatte/kriminalitetstruede og deres familier.
- Unge, som kan fungere som positive rollemodeller.

Målgruppen er en blanding af drenge og piger, unge mænd og kvinder, som er i alderen 10-25 år. Flere af de unge i målgruppen mangler at være en del af positive forpligtende fællesskaber udenfor områderne.

Særligt i relation til den nuværende situation ses en gruppe af udsatte unge 18 + med komplekse problemstillinger, som i dag kommer i værestederne og har en positiv relation til medarbejderne her. Nuværende medarbejdere har et godt kendskab til de pågældende unge og ses som afgørende for, at der kan arbejdes med en positiv systemtilknytning i form af relevant hjælp, tilknytning til arbejdsmarkedet og/eller uddannelse. Gruppen er kendetegnet ved stort uddannelsesfrafald, psykiske, sociale og personlige udfordringer og kontakt til mange myndighedspersoner. For boligområderne er det vigtigt at disse unge ikke bliver negative rollemodeller for yngre udsatte, der kunne være i risiko for at komme i samme situation.

Indhold

Indholdet og aktiviteter i enheden fastlægges i samarbejde med de unge og de samarbejdspartnere, som er relevante for målgruppen i relation til kerneopgaven, som handler om kriminalitetsforebyggelse og brobygning.

I sagsfremstillingen er givet en række opgaver, som er skitseret i punktform. Disse er udledt af den viden, vi har på området omkring risiko- og beskyttelsesfaktorer. Det drejer sig om:

- 1) Arbejde forebyggende ind i skolerne i områderne ift. de udfordringer skolerne ser omkring f.eks. forældresamarbejde, udadreagerende unge og konkrete projekter (et eksempel fra nuværende drift er Superlæsning med Broskolen og medarbejderdeltagelse fra Rosenkildegården til Marievangsskolen). Skolen er eneste arena, hvor alle børn og unge skal være og således bliver det det vigtigste omdrejningspunkt i en god kriminalitetsforebyggende indsats.
- 2) Samarbejde med andre aktører på området omkring de unge (politi, kommune, helhedsplan, foreningsliv, forretningsliv). Det kan f.eks. være ved at enhedens medarbejder deltager med sin viden og kunnen i tværgående projekter, men også ved i højere grad at få sin gang på f.eks. skoler og andre fritids- og ungdomsklubber
- 3) Drift af væresteder med fast åbningstid, hvor børn og unge fra 10-18 år samt 18+ kan komme og samles om aktiviteter, der iværksættes og afholdes med henblik på at opnå en fast kontakt og relation til de unge og ad hoc eller engangsaktiviteter f.eks. fodbold, korte og lange ture, sommerarrangementer – med og uden forældre. Al aktivitet ses som relationsarbejde og som et led i brobygning. Aktiviteter kan med fordel afholdes i samarbejde med andre.

Ud over selve aktiviteten og relationsarbejdet, har aktiviteter i værestedet også det konkrete formålet at tilbyde et alternativt fællesskab til gaden. Der søges at skabe et positivt og udviklende fællesskab, hvor grundværdierne er venskab og sammenhold.

Som en særlig aktivitet drifter Rosenkildegården projekt Firebirds, hvor der uddannes brandkadetter i alderen 10-16 i et samarbejde med Beredskabet. Disse børn har en stor betydning i forhold til forebyggelse i forhold til brandstiftelse i områderne og afviklingen af særligt nytårsaften.

- 4) Opsøgende arbejde på gaderne og synlighed i områderne. Denne indsats skal medvirke til at skabe øget tryghed og tillidsrelationer til såvel beboere generelt som de unge kriminelle og ikke-kriminelle og fokusere på relationsarbejde og funktion som rollemodeller i forhold til de unge. En særlig opmærksomhed her er f.eks. højtider og nytår, hvor tilstedeværelse fra enhedens medarbejdere er en del af den samlede indsats for at skabe ro. Her supplerer enhedens medarbejdere f.eks. politiets indsats ved pædagogisk at skabe alternative muligheder for de unge.
- 5) Aktiviteter for områderne som relaterer sig til gadeplan, f.eks. familiedage og lignende. Det er en særlig styrke i kriminalitetsforebyggelsen, når enheden formår at lave aktiviteter for alle (i det grønne og gule felt i trekanten nedenfor), som er med til at skabe relationer til de unges familier. Det kan være fra det helt enkle og brede, hvor man passer en hoppepude og de samtaler, der skabes rum for der, til mere målrettede aktiviteter for f.eks. grupper af unges forældre.
- 6) Online tilstedeværelse og kommunikation med områdernes unge. Der arbejdes målrettet med at være til stede på de digitale medier sammen med de unge. Dette er et udviklingsarbejde, som aktuelt pågår, og hvor en række dilemmaer skal drøftes, bl.a. med Politiets efterretningstjeneste.

I den nye enhed skal der være rum til, at medarbejderne kan hjælpe der, hvor der er mest behov for det i perioder. Det kunne f.eks. være i relation til områder, hvor der i perioder er meget uro, eller i form af et konkret

samarbejde med en klub i et område, hvor unge holder til og har en uhensigtsmæssig adfærd.

Organisering

For at muliggøre og forenkle arbejdet med kriminalitetsforebyggelse er det tanken, at opgaven i de særligt udsatte boligområder forankres i SSP organisationen under Center for Skole. Det giver nogle tværfaglige fordele, det at deltage i et netværk, som allerede er etableret. Endvidere vil en forankring i SSP organisationen sikre den tværfaglighed, som er nødvendig i arbejdet med kriminalitetsforebyggelse.

Arbejdet i selve områderne organiseres i en ny enhed, som i praksis består af det nuværende Rosenkildegården og Basen. Enheden og værestederne får nyt navn, som tilkendegiver, at der er tale om én enhed, som huser både gadeplansarbejdet, drift af væresteder i Rosenkildegården/Oasen og Basen, samt de kriminalitetsforebyggende initiativer i områderne i øvrigt.

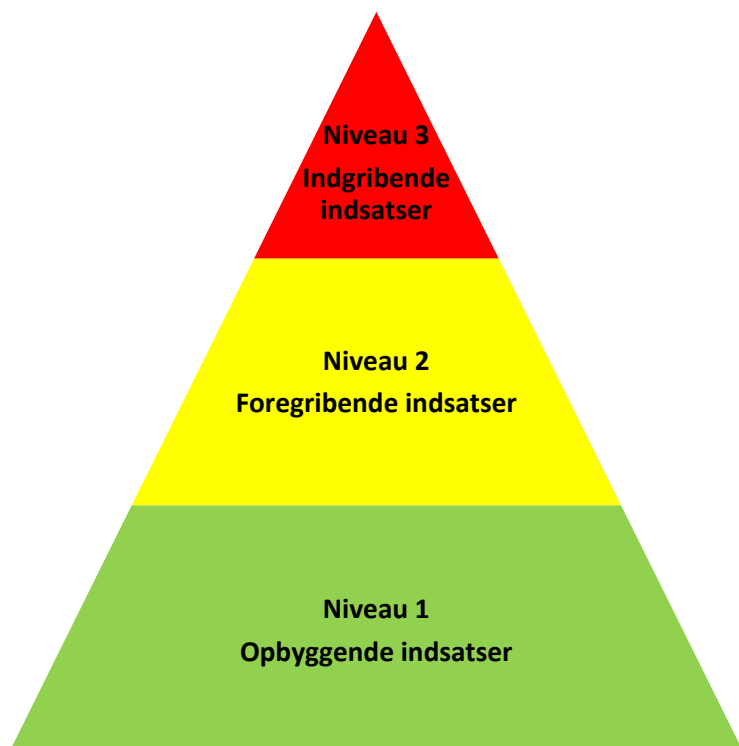
Enheden forankres lokalemæssigt i Slagelse, i Rosenkildegården, som får status af et forebyggelseshus og løfter samlet de opgaver, som hører til kriminalitetsforebyggelse i de to områder. Enheden har, i tillæg til Rosenkildegården, to matrikler, hvorfra der driftes værested (i Kvarterhuset og i Oasen) og laves opsøgende arbejde og aktiviteter i områderne. Enheden står udover dette for det øvrige indhold, som er skitseret ovenfor.

Evidens

Her skitseret kort det evidensgrundlag som ovenstående organisering og indhold bygger på. Evidensen gennemgås kort, og der henvises via link videre til mere materiale. Hvis der er brug for en yderligere gennemgang af evidensgrundlaget, kan denne leveres.

Overordnet handler kriminalitetsforebyggelse i de to områder om at fastholde børn og unge i de fællesskaber, hvor de naturligt indgår. Det vil for den yngre del af målgruppen særligt være i lokalområdernes skoler, men det vil også være i fritidsaktiviteter i f.eks. i byernes sportsklubber og fritidsklubber. For den ældre del omhandler det primært overgangen til relevante ungdomsuddannelser og arbejdsmarkedet.

Kriminalitetsforebyggelse skal forstås på flere niveauer. En anvendelig måde at inddele arbejdet på, sker ved at bruge forebyggelsestrekanten:

Niveau 1: Opbyggende indsatser: De opbyggende indsatser findes nederst i trekanten og har til formål at skabe gode, trygge og udviklende livsvilkår for alle i samfundet. Det handler således om at fremme de beskyttende faktorer, og indsatserne retter sig mod alle børn og unge i kommunen, men også alle øvrige borgere. Eksempler på opbyggende indsatser kan fx være et rigt fritidsliv i sportsklubberne, et synligt politi i gadebilledet, SSP-undervisning, familiedage, aktiviteter i værestedet mv.

Niveau 2: Foregribende indsatser: De foregribende indsatser skal forhindre, at problemer, der kan føre til kriminalitet, opstår eller forværres. Indsatserne har et bredere sigte end kriminalitetsproblemer og henvender sig til en gruppe af udsatte børn og unge med begyndende risikofaktorer. De foregribende indsatser kan fx være samtaler med unge med højt fravær, gadeplansarbejde ind i skolerne, øget forældresamarbejde mv.

Niveau 3: Indgribende indsatser: Øverst i trekanten findes de indgribende indsatser. De skal forhindre, at en kriminel hændelse opstår, gentages eller forværres, og som trekanten illustrerer, retter de sig mod de få meget belastede børn og unge prægede af mange risikofaktorer. Eksempler på indgribende indsatser kan fx være etablering af kontaktpersonsordning, anbringelse uden for hjemmet og afholdelse af netværkssamråd.

Den nye enhed skal støtte arbejdet i Slagelse kommune (men ikke selv udføre) kriminalitetsforebyggende arbejde på alle niveauer.

Hvad ved vi om unge i risiko for at begå kriminalitet?

Risikofaktorer kan på kriminalitetsområdet defineres som de faktorer, der kan påvirke senere kriminel adfærd i negativ retning. En rapport udgivet af SFI - Det Nationale Forskningscenter for Velfærd identificerer følgende risikofaktorer som de mest fremtrædende hos børn og unge med risiko for at udvikle kriminel adfærd (Christoffersen et al., 2011): Misbrug, manglende uddannelse, ADHD-lignende symptomer, mange skoleskift, manglende sociale relationer og anti-sociale venner. Derudover peger rapporten bl.a. på følgende fremtrædende risikofaktorer hos forældrene: Fysiske eller psykologiske mishandling af børn i hjemmet, dårlige forældreevner og mange konflikter forældrene imellem.

Beskyttelsesfaktorer kan på kriminalitetsområdet defineres som faktorer, der reducerer risikoen for senere kriminel adfærd på trods af tilstedeværelsen af risikofaktorer. I SFI-rapporten fra 2011 peges der bl.a. på følgende centrale beskyttelsesfaktorer på kriminalitetsområdet (Christoffersen et al., 2011): En intelligens, som er gennemsnitlig eller derover, en positiv selvopfattelse, fleksibilitet, målrettethed, gode verbale færdigheder, motivation for at gå i skole, positive rollemodeller, opmærksomhed fra forældre, et positivt forhold til forældre og fælles værdier i hjemmet.

Rapporten påpeger, at både risiko- og beskyttelsesfaktorer overordnet set kan være knyttet til individuelle ressourcer, såsom intelligens og temperament, familiære ressourcer, såsom forældrenes opdragelsesmetoder og adfærd, miljømæssige ressourcer, såsom boligområde og personer i nærmiljøet samt strukturelle ressourcer, såsom relativ fattigdom og høj eller lav ledighed.

En undersøgelse af unge med etnisk minoritetsbaggrund i københavnske fængsler (Rasmussen, 2010) peger på, at der for denne gruppe er nogle gennemgående træk, som kan opdeles i tre hovedrisikofaktorer:

- A. Manglende voksenrelationer: Størstedelen af de unge med en kriminel adfærd giver udtryk for, at de har haft en utryk og ustabil opvækst med ingen eller næsten ingen (eller negativ) voksenkontakt. Deres hverdag i familien har i mange tilfælde været præget af omsorgssvigt, fysisk

afstraffelse og psykisk sygdom. En stor del af disse unge fortæller også, at de har manglet en faderfigur som rollemodel og autoritet.

- B. Mangel på sammenhæng i opvæksten: Mange af de unges livshistorier er præget af mangel på sammenhæng og præget af hyppige brud og svigt. Der har været mange flytninger, hvor de ofte måtte starte på ny skole og finde nye venner. De er ofte blevet smidt ud af skolen pga. fravær eller ballade og er typisk droppet ud af videregående uddannelse. De har haft svært ved at finde arbejde og oplever, at deres livsmuligheder er blokerede.
- C. Oplevelser af eksklusion: De fleste unge giver udtryk for, at de ønsker at være en del af samfundsfællesskabet, men oplever at de lukkes ude og ikke blive accepteret som danske. De giver udtryk for, at den offentlige debat og negative italesættelse af etniske minoriteter har været en væsentlig faktor ift., at de føler sig udenfor og magtesløse. Flere søger derfor et alternativt fællesskab, hvor de søger en kilde til status og anerkendelse.

Kriminalitetsforebyggelse i udsatte boligområder:

En kriminalitetsforebyggende indsats skal, naturligvis, baseres på områderelevant evidens, men i høj grad også på en stærk faglig og tværgående samarbejdsform. Der skal, med udgangspunkt i de allerede kendte udfordringer i områderne, arbejdes med risikofokuseret forebyggelse (risiko og beskyttelsesfaktorer) Men også mere konkret med situationel forebyggelse (politiet og boligforeningerne).

Den risikofokuserede forebyggelse er helt naturligt den metode der vil være i højsædet, dels fordi det er en arbejds metode der i forvejen læner sig op af de metoder der benyttes hos Slagelse kommune bl.a. hos CBF (Center for børn og familie), men også fordi systematiske risikovurderinger er en enkel metode til at identificere individer og grupperinger med bekymrende adfærd. Identifikationsmetoden er altså let at implementere på mange områder, og lægger dermed også op til en høj grad af tværfaglighed og tidlig identifikation. Dette harmonerer med Slagelse kommunes arbejde med tidlig opsporing.

Om gadeplan:

CFBU (Center for boligsocial udvikling) gennemførte fra 2010 til 2014 en evaluering af 17 gadeplanindsatser fordelt i boligområder forskellige steder i Danmark (<https://www.cfbu.dk/udgivelser/rapport-gadeplan-slutevaluering/>)

En af rapportens hovedkonklusioner er bl.a. vigtigheden af en sammenhængende indsats - et tværfagligt miljø, hvor der arbejdes mod samme mål og med en forståelse for hinandens arbejdsområder. Rapporten fokuserer i høj grad på gadeplans- og værestedsmedarbejdernes stærke socialpædagogiske kompetencer, medarbejdernes kendskab til systemet omkring den unge samt evnen til at navigere i dette system.

Om væresteder:

Det er forbundet med mange dilemmaer at drive og bemande væresteder i udsatte boligområder. På den ene side kan det give de unge et alternativ til en gadeorienteret livsstil, mens det på den anden side kan bevirke, at de unge grupperer sig i værestedet. Der er ligeledes eksempler på, at væresteder er brugt aktivt i rekruttering til bandegrupperinger.

Center for Boligsocial udvikling har følgende anbefalinger, hvis man vælger, at der skal være et værested i et boligområde (<https://www.cfbu.dk/udgivelser/klubber-og-vaeresteder>).

1. **Behovet:** Afdæk, om der er behov for værestedet, og hvorfor de unge ikke bruger lokalområdets klub- og fritidstilbud.
2. **Gruppen af unge:** Forhold dig til, hvordan du tiltrækker og sammensætter ungegruppen.
3. **Stabile rammer:** Sørg for, at værestedet har faste åbningstider og bemanning samt at medarbejderne har faglige og personlige kompetencer til at arbejde med de unge.
4. **Udvikling af de unge:** Formulér målsætninger for en positiv udvikling af de unge og arbejd pædagogisk med at indfri dem.
5. **Videre ud i samfundet:** Samarbejd med og byg bro til det omkringliggende samfund med henblik på at få de unge videre i livet.

Disse anbefalinger er fulgt i udformningen af forslaget til nytænkning af de kriminalitetsforebyggende indsatser og vil blive fulgt videre, ifald forslaget beslattes.

Interessenter

I bilag 2 ses en gennemgang af udsagn fra samarbejdspartnere og interessenter.

I bilag 3 ses en gennemgang af udsagn fra de børn og unge, som i dag bruger hhv. Basen og Rosenkildegården.

I bilag 4 ses kommentarer fra MED systemet. Der er afholdt et indledende møde, hvor medarbejderne i hhv. Rosen og Basen har haft mulighed for at give deres ønsker til kende, ligesom der den 20. september afholdes et personalemøde med MED status.

Økonomi

Forslaget kan gennemføres indenfor den vedtagne budgetramme.

Personale

De kriminalpræventive indsatser i områderne Ringparken og Motalavej og i den nye enhed i øvrigt løftes indenfor den personalemæssige ramme, der er givet for nuværende til Rosenkildegården/Basen.

Det skal dog nævnes, at det efter med arbejdet omkring en nytænkning af indsatserne står klart, at personalet i såvel Rosen som Basen ikke i dag har et fælles fagligt grundlag for at udføre deres arbejde, ligesom flere ikke har det uddannelsesmæssige niveau, som er ønskeligt i det kriminalpræventive arbejde. Der pågår aktuelt et arbejde med både Socialstyrelsen og Nationalt Center for forebyggelse af ekstremisme (i regi af Styrelsen for International Rekruttering og Integration) omkring dette.